

excerpt from
G. P. PARASKEUOPOULOS

Η ΜΕΓΑΛΗ ΕΛΛΑΣ

ΑΘΗΝΑΙ 1898

SECOND PART

CONSTANTINOPLE

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΣ

Μετὰ τρικυμιώδη πλοῦν ἐν τῷ Ποντῷ, καθ' ὅν πικροτάτην δοκιμασίαν ὑπέστημεν μὲν τῆς Μαύρης Θαλάσσης τὰ ἄγρια κύματα, φθάνομεν πρωΐ-πρωΐ, μὲν τὴν ζείδωρον τοῦ Φοίβου ἐμφάνισιν, εἰς τὰ παμπόθητα καὶ πολυζήτητα «Καβάκια», τὰ εὐέλπιδα στενὰ τῆς πρὸς τὸν Βόσπορον εἰσόδου.

Όποία ἀληθῶς ποικιλία καὶ ἡμερότης φύσεως, οὐρανοῦ, κυμάτων, ἀκτῶν, χλωρίδος. Ἐντὸς τῆς Μαύρης Θαλάσσης παλαίει κανείς, ἐν τρικυμίᾳ μάλιστα φοβερᾶ, διαρκῶς μὲ τὸν θάνατον. Νομίζει ὅτι οἱ λάκκοι αὐτοὶ οἱ σχηματιζόμενοι ὑπὸ τῶν δίκην Ἰμαλαίων ὁρέων ὑψονυμένων ἄγριοκυμάτων, αὐτοὶ θὰ εἶνε τὸ κυβοῦρί του, ὁ ὑγρόεις τάφος των. Ἀλλὰ ἀν καὶ παρακτίως πλέει κανείς, πάλιν ἰλιγγιὰ μὲ τοὺς ἀπορρώγας βράχους, τὰς ἀποκρήμνους ἀκτάς, ὅποὺ ἵχνος χλωρίδος ἡ φυλλώματος δὲν διαφαίνεται, μικροσκοπικὸν σημεῖον ἡμερότητος τῆς φύσεως.

Μόλις ὅμως προσεγγίσῃς τὰ Καβάκια, εὐθὺς εὑρίσκεσαι πρὸ ἄλλης φύσεως· βουνά, ἀκταί, κύματα, οὐρανός, τὰ πάντα σοῦ παρουσιάζονται ἡμέρα, θελκτικά, παρήγορα. Οὕτα ἀντίθεσις ἀληθῶς καταπληκτική. Ἀπὸ τὰ Τάρταρα εἰς τὸν Παράδεισον· ἀπὸ τοῦ σκότους εἰς τὸ φῶς· ἀπὸ τῆς νυκτὸς εἰς τὴν ἡμέραν. Διὰ τοὺς ναυτιπλοῦντας ἴδιας ἡ μακρόθεν ἀπὸ τὸ πέλαγος θεωμένη παρήγορος ἀκτὶς φωτὸς τοῦ μεγάλου παρὰ τὰ Καβάκια φανοῦ, ἀποτελεῖ ἀληθῆ νεκρανάστασιν.

Ἐκεῖ εἰς τὰ Καβάκια ἡγκυροβολήσαμεν μέσω ἀμετρήτων σκαφῶν, ἵστιοφόρων ἢ πυροσκάφων, κενῶν ἢ ἐμφόρτων, εἰσερχομένων ἢ ἐξερχομένων, πλοίων ἐν γένει πάσης σημαίας· ποικίλων τὸν ἐξαρτισμόν, τὴν χωρητικότητα.

Ἡ λέμβος τοῦ ἀτμοπλοίου κατεβιβάσθη, ὁ ὑποπλοίαρχος μετὰ τοῦ ἱατροῦ ἀτμοπλοίου ἐξέρχονται καὶ δίνουν τὰ ναυτιλιακά των ἔγγραφα εἰς τὸν ἀπέναντι ὑγειονομικὸν σταθμόν. Μετὰ τὰς ἀπαραιτήτους αὐτὰς διατυπώσεις ἐπανέρχεται ὁ ὑποπλοίαρχος, ἀνασύρεται ἡ λέμβος καὶ τὸ ἀτμόπλοιον προχωρεῖ πλέον δλοταχῶς εἰς τὸν παράδεισον τῶν ὀφθαλμῶν τῆς ψυχῆς, τὸν θαυμάσιον Βόσπορον, εἰς τὸν ὥραῖον κνανὸν Βόσπορον.

Ἐξαπλώσον εἰς καμμίαν πολυθρόναν τοῦ στενοῦ καὶ μακροῦ ἀτμοπλοίου καὶ βλέπε καὶ ἀνάπνεε.

Ἄνοιγε τὸ στόμα σου καὶ τοὺς ὀφθαλμούς σου, τὸ πρῶτον διὰ τὴν γλυκυτάτην βοσποριάδα αὖραν, τοὺς ὀφθαλμούς διὰ τὸ ἐξαίσιον πανόραμα.

Βλέπομεν.

Κροτεῖ ἡχηρῶς ἡ ἔλιξ τοῦ ἀτμοπλοίου· τὸ μαλακὸν κῦμα μεταβάλλεται εἰς ἀφρὸν χιονώδη. Ὁποία γητεύοντα φαιδρότης, οποία παίζουσα ἀπόλαυσις, ἀπόλαυσις μὲ τ' ἄνθη καὶ μὲ τὸ κῦμα. Κύτταξε ἀρμονίαν χρωματισμῶν καὶ συνδυασμὸν ξηρᾶς καὶ θαλάσσης ἀπαράμιλλον. Παλάτια λευκὰ καὶ κιόσκια κίτρινα καὶ πύργοι κόκκινοι μέσα εἰς καταπράσινον ἄλσος πεύκων, πλατάνων καὶ κυπαρίσσων καὶ γύρω-γύρω τὸ γαλανὸν ρεῦμα. Νομίζεις αἴφνης ὅτι ἐδῶ ποῦ ἡ Ἀσία φιλεῖ τὴν Εὐρώπην ὡς προσφιλής ἀδελφή, ἐτελείωσε τὸ ἀθάνατον ρεῦμα· ἀλλὰ μία τοῦ ἀτμοπλοίου στροφὴ λοξὴ σὲ εἰσάγει εἰς ἄλλα κνανὰ κύματα, εἰς ἄλλον Βόσπορον. Καὶ ἵδοῦ πάλιν ἄλλα παλάτια λευκὰ καὶ πρασίνη λόχμη καὶ πύργοι καὶ κῦμα ἐν ἀπαραμίλλῳ συνδυασῷ. Ὁποῖαι θερμαὶ περιπτύξεις καὶ ἐναγκαλισμοὶ ἀκτῆς μὲ ἀκτήν, ὅχθης μὲ ὅχθην. Ἐδῶ ἡ Ἀσία περιπτήσσεται τὴν Εὐρώπην ὡς νὰ θέλῃ νὰ τὴν ἐναγκαλισθῇ, ἐκεῖ ἡ Εὐρώπη ἀποχαιρετᾷ τὴν Ἀσίαν ὡς νὰ θέλῃ νὰ φύγῃ.

’Ογκούμενα τοῦ Εὐξείνου τὰ κύματα ἐκ τῆς τριακοντάδος εἰς αὐτὸν ἐκβαλλόντων ρείθρων, διέσχισαν τὴν χαμηλὴν γῆν ἥτις συνέδεεν εἰς ἀμνημονεύτους χρόνους τὴν Εύρωπην μετὰ τῆς Ἀσίας καὶ σχηματίσαντα τὴν αὔλακα τοῦ Βοσπόρου, ἐπλήρωσαν τὴν λεκάνην τῆς Προποντίδος καὶ ἦνωσεν οὕτως ὁ Πόντος διὰ τοῦ στενοῦ τῆς Ἐλλης τὰ ὄρη τοῦ μὲ τὸ γαλυκὸν Αἴγαλον.

Τριάκοντα ἀσφαλῆ ὄρμητήρια σχηματίζουν αἱ σκολιαὶ ὅχθαι τοὺς θαλασσοποτάμους τούτους διελισσόμεναι εἰς ἐπτὰ ἑκατέρωθεν καμπάς, αἵτινες προσρίπτουσαι ἀλλήλαις τὰ ὄρη τοῦ Βοσπόρου, προξενοῦσι τὰ ἴσχυρότατα τοῦ πορθμοῦ ρεύματα, πρὸ τῆς ἐντάσεως τῶν μεγίστων πλοίων.

Καὶ αὐξάνει μὲν ἡ δύναμις τῶν ρευμάτων ὅταν πνέωσιν ἄνεμοι βόρειοι καὶ ὀσάις πλημμυρώσσιν οἱ ποταμοὶ ὡν τὰ ὄρη τοῦ Βοσπόρου, ἐλαττοῦται δὲ τὸ περισθητῶς ὀσάκις ἐπικρατοῦσιν ἄνεμοι νότιοι, καὶ ἐπερχομένης τέλος πλήρους νημείας, ὁ Βόσπορος ἀπλοῦται ὡς κυανοῦν κάτοπτρον, μόλις διακυμαινόμενος, ἔνεκα δὲ τῆς πάλης τῶν ἀντιθέτων ρευμάτων τὰ ὄποια χύνονται ἑκατέρωθεν εἰς τὸν πορθμὸν τοῦτον, ἡ ροὴ αὐτοῦ ἐκτρεπομένη απαραρρέει ἐπὶ τινα μίλια τὰ παράλια, δίδουσα γένεσιν εἰς τὰ λεγόμενα φόρια ἢ ἀναφούρια, τὰς δύο τούτεστιν ἀντιστρέφουσιν κινήσεις ἃς παρουσιάζει τὸ ὅλον ρεῖθρον τοῦ Βοσπόρου.

’Απὸ Σκουτάρεως μέχρι Νικομηδείας οἱ περιστέφοντες τὴν ἀνατολικὴν ἀκτὴν γήλοφοι εἰνε κατάφυτοι ἐξ ἀμπέλων σπανίας εὐχυμίας – τὰ τσαούσια – καὶ ὑπὸ κερασεῶν, οἱ καρποὶ τῶν ὄποιων ἀναγκάζουν εἰς κάμψιν τοὺς κλώνους τῶν δένδρων, ντάλ μπαστί. Πλάτανοι δὲ καὶ κέδροι καὶ συστάδες κυπαρίσσων, καὶ δαφνῶν, καὶ ἀλκαΐαι, καὶ νάρθηκες, καὶ μυρσίναι, καὶ ἄνθη μυρία εἰς ἀληθεῖς αὐξάνοντα παραδείσους οὓς κοσμοῦσιν ἀμίμητοι ἐπαύλεις καὶ χωρία ἐκτάκτως γραφικά, ἀμιλλῶνται πρὸς τὸν πλοῦτον τῶν προϊόντων ἄπερ παρέχουσι τὰ ὄρη τοῦ Βοσπόρου εἰς τοὺς εὐτυχεῖς περιοίκους, κεφάλους παχυτάτους καὶ συάκια

καὶ ἄπειρον πληθὺν παλαμήδων ὥν τὸ ἐμπόριον ἀρκετοὺς τόννους μετακομίζει καὶ μέχρις Ἀθηνῶν...

Κατοπτρίζονται ἐν αὐτῷ αἱ πέριξ γελόεσσαι ὅχθαι καὶ αἱ διανθεῖς ἀνθοδέσμαι ἐν αἷς ὡς ἀπὸ ἀδαμαντίνων περιβόλων ἀναδύονται τὰ μοναδικὰ χωρία τοῦ Βοσπόρου, Φιντικλῆ, Καμπά-Τάς, Δολμᾶ-Μπαξέ, Βεσίκ-Τασί, Ὁρτάκιοι, Κουροῦ-Τσεσμέ, Ἀρναούτκιοι (Μέγα-Ρεῦμα), Βεβέκ, Ρουμέλη-Χισσάρ, Βαλτὰ-λιμάν, Βοβιατζήκιοι, Ἐμιργκιάν, Στένη, Νεοχῶρι, Θεραπειά, Κιρέτς-Βουρνοῦ, Βουγιούκδερε, Σαρὶ-Γερὶ καὶ Γενὶ Μαχαλέ, ἐπὶ τῆς Δυτικῆς ἢ Εύρωπαϊκῆς παραλίας· Σκούταρι δέ, Κουσγούντζούκ, Σταύρωσις, Βαηλέρμπεη, Τσεγκέλκιοι, Κούλελη, Βανίκιοι, Κανδιλῆ παρὰ τὴν θαυμασίαν κοιλάδα τῶν Ἀσιατικῶν Γλυκέων Ὑδάτων, «Γκιόκ-Σουγιοῦ», Ἀνατολικὸν Χισσάρ, Κάνλιντζα, Πασσᾶ-Μπαξέ, καὶ Βέη Κόζ, ἐπὶ τῆς Ἀνατολικῆς ἢ Ἀσιατικῆς παραλίας, ἀντικρὺ ἀλλήλων καὶ ἐφάμιλλα τὸ κάλλος, ἐναμίλλως γοητεύοντα τὸν διαπλέοντα τὸν Βόσπορον.

Ίδοù ἐπὶ τῆς εύρωπαϊκῆς ἀκτῆς τὰ χιονόλευκα ἀνάκτορα τοῦ Δολμᾶ-Μπαξὲ ἐπάνω εἰς τὸ κυανοῦν κύμα μὲ τὰς μαρμαρίνους προκυμαίας του καὶ μὲ τὰς χρυσᾶς ἀποβάθρας του, μὲ μυρία παίγνια ἀρχιτεκτονικά, μὲ ἄπειρα κομψὰ ἀραβονυργήματα, μὲ μίαν θαυμασίαν πύλην ἐπὶ τῆς θαλάσσης, μὲ δύο χρυσοῦς φανούς. Κατέναντι τὸ περίφημον Σκούταρι μὲ τὸν ἀπέναντι κυπαρισσῶνά του. Ύψιλὰ εἰς τοὺς λόφους τὰς κατασκίους τὸ ἔκλαμπρον Γιλδίζ, λευκόν, χιονώδες καὶ εἰς τὸ παράλιον κάτω τὸ ἐρημικὸν Τσεραγάν.

Καὶ ἀνάκτορα ἀπεδῶ, ἀνάκτορα ἀπ' ἐκεῖ. Τὸ Μπικλόρμπεη τὸ χιονόπλαστο μέσα εἰς τὰς πλατάνους καὶ τοὺς ἀφροὺς τῶν κυμάτων. Τὸ γοητευτικώτατον Γκιόκσοῦ μὲ ἄλλο χιονόπλαστον ἀνάκτορον, μὲ ἄλλους πλατάνους καὶ ἀφρούς. Ἀκούεις τὸ κελάρυσμα τῶν κρυερῶν πηγῶν του, βλέπεις τὸ γαλήνιον ποτάμιον καὶ τὰ μοιόξυλα ἐν αὐτῷ καὶ αἰσθάνεσαι τὴν ἀθάνατον δρόσον του. Παντοῦ Βόσπορος, παντοῦ ἀθανασία. Τελειώνουν τ' ἀνάκτορα καὶ ἀρχίζουν τὰ χωρία· κ' ἐκεῖ ποῦ τελειώνουν ταῦτα, ἀρχίζουν τὰ κονάκια τῶν πασσάδων καὶ Βεζυρῶν.

‘Οποῖον φαιδρὸν ταξείδιον!

Τὸ ἀτμόπλοιον διέρχεται δίπλα ἀπὸ τὰ πέριξ χωρία· καὶ σοῦ δίδεται εὐκαιρία νὰ βλέπης τοὺς ἐπὶ τῆς ὕχθης, ὡς βλέπεις τοὺς ἐπὶ τοῦ ἀτμοπλοίου.

Ίδοῦ οἱ εὔνοῦχοι ἡμιανοίγουσι τὰ καφάσια τῶν γυναικώνων καὶ εἰσχωρεῖ ὁ ὄφθαλμὸς εἰς τὰ ἄδυτα τῶν πλουσίων κονακίων. Ὁ ταξειδιώτης γίνεται ἀδιάκριτος χωρὶς νὰ θέλῃ. Ίδοῦ λευκὰ καὶ ἀπαλὰ πρόσωπα καὶ λευκὰ καὶ ἀπαλὰ στήθη ἀνοικτὰ εἰς τὰς περιπτύξεις... αὔρας. Ίδοῦ μαῦραι κόμαι καὶ ὄφθαλμοὶ κνανοῖ καὶ σώματα ἀβρὰ ἀνευ φερεψζέδων ἐξηπλωμένα ἐπὶ ἀπαλῶν σοφάδων φιληδόνως. Ἀράδα-ἀράδα τὰ κονάκια τῶν πασσάδων εἰς τὴν ἀκτήν, ἀράδα-ἀράδα καὶ αἱ ἀπολαυστικαὶ πασσαλιάδες νύμφα δροσίζουσαι τὰ ἀφρόπλαστα μαλθακὰ κάλλη των.

Ίδοῦ πέρα τὰ θεμέλια ἐνὸς κονακίου σχηματίζεται καμάρα σκοτεινή. Τὸ κῦμα εἰσχωρεῖ ἐντός, γλυκὰ ροχθοῦν εἰς τοὺς λίθους. Εἰς τὸ βάθος μέσα λάμπει χρυσή κόμη, θαρρεῖς στίλβουσι χιονόπλαστα στήθη, πλαταγίζει σῶμα ἀβρόν, παῖζον ἡδέως μαζὸν μὲ τοῦ Βοσπόρου τὸ κῦμα, περιπτυσσόμενον ὑπ’ αὐτοῦ.

Λύεται ἵσως λεπτοκαμωμένη ὁδαλίσκη, ξανθὸν οὐρί, ἀφίνο τὴν καλλονήν του ἐκείνην εἰς τοῦ κύματος τὰ φλήματα...

Οὖα ἀπάτη!

Εἶνε λέμβος, πτωχέ, τὸ λάμπον ἐκεῖνο πρᾶγμα ὑπὸ τὴν σκοτεινήν ἐκείνην καμάραν, μέσα εἰς τὰ κύματα, ἐπάνω εἰς τὴν ξυλίχνην ἐσχάραν της. Λέμβος ἀπὸ ἐκείνας, ὅμοιαι τῶν ὅποίων δὲν ὑπάρχουσιν ἄλλοι εἰς τὸν κόσμον, καὶ εἰς τὴν χρυσῆν πρύμνην, τῶν ὅποίων δὲν κάθηνται ἄλλοι θυητοὶ παρὰ ἀβραὶ τῶν χαρεμίων γυναικες, ποὺ ὁ ἥλιος τῆς ἡμέρας δὲν τὰς βλέπει. Εἶνε λέμβος τὸ χρυσοστίλβον ἐκεῖνο πρᾶγμα ὑπὸ τὴν χρυσῆν καμάραν, λέμβος κελυφώδης, ἥτις θὰ παραλάβῃ εἰς τὰς ἀγκάλας της πλήρης ἔρωτος τὰ ἀργυρόχρυσα οὐρὶ τοῦ ἀθανάτου Βοσπόρου καὶ θὰ κολυμβήσῃ μαζὸν μ’ αὐτὸ εἰς τὰ γαλανὰ κύματα, ἡ θήλεια χρυσῆ δελφίν.

"Ω, νὰ ἥτο κανεὶς ὡς γλάρος κάτασπρος
τοῦ Βοσπόρου!"

Κ' ἐξακολουθεῖ οὕτω ἡ διέλευσις τοῦ ἀθανάτου Βοσπόρου, μὲ εἰκόνες φύσεως ἔνθεν κάκεῖθεν, μὲ ἀτμόπλοια κατὰ δραφόρους διευθύνσεις παρελαύνοντα ἐνώπιόν σου, μὲ ἴστιοφόρα χωροῦντα ὑπερηφάνως μὲ ἀνηρτημένα τὰ ἴστια των ἥ ἔνεκα τῆς ἐναντιότητος τοῦ ρεύματος, ρυμουιλκούμενα ὑπὸ μικρῶν ἀτμοπλοίων, κίνησις δὲ δαιμονιωδῶν σκαφῶν συριττόντων κατὰ διαφόρους τόνους τῆς μουσικῆς κλίμακος, ἵδιας τῶν ταχυπλόων τροχοφόρων ἥ καϊκίων, τὰ ὄποια συγκοινωνοῦσι πρὸς ἄλληλα πάντα τὰ χωρία τὰ ἔνθεν ἥ ἀντίπεραν τῆς Πόλεως.

Καὶ κατερχόμενος οὕτω ἔχεις ἀριστερὰ τὴν Ἀσίαν, δεξιὰ τὴν Εὐρώπην, ἔως ὅτου μετὰ δίωρον ἀσυλλήπτου ἀπολαύσεως πλοῦν ἀντικρύζῃς μακρόθεν τὰ μαρμάρινα τοῦ Σουλτάνου παλάτια καὶ φθάνεις μὲ τὸ ἀτμόπλοιον πρὸ τῆς ἀποβάθρας τοῦ Γαλατᾶ.

Ἐκεῖ δὰ εἶναι πανδαιμόνιον μὲ τοὺς ποικιλωτάτης πλάσεως λεμβούχους, ἀλλ' ὅλων ὑπερτεροῦν οἱ "Ελληνες καὶ δὴ οἱ Κεφαλλῆνες· συμφωνεῖς μ' ἔνα λεμβούχον, τῷ δίσεις ἔνα κάρτο, ἥ μισὸ μετζίτι καὶ ἀμέσως ἀποβιβάζεσαι εἰς τὸ τελωνεῖο. Ἐδῶ ἀλήθεια αὐστηροτάτη ἐπιθεώρησις διαβατηρίου, ἀποσκευῶν. Ἐπὶ τῶν βιβλίων ἐμπειέχον τὴν λέξιν ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΕΘΝΟΣ, ἵδιας ἴστορικόν, κατάσχεται ἀνευ καμμιᾶς διαδικασίας. Ἐξελθὼν ὅμως τῶν τελωνειακῶν καὶ ὑγειονομικῶν γραφείων διευθύνεσαι ἐλευθέρως ἥ εἰς τὸ Πέραν ἥ εἰς τὸν Γαλατᾶν ἥ ὅπου δήποτε τῆς Πόλεως ἐκλέξῃς διὰ κατοικίαν.

Ἡ Κωνσταντινούπολις σύγκειται ἐκ τριῶν διακεκριμένων τμημάτων: τῆς «τουρκικῆς πόλεως», ἥτις ὑψοῦται ἐπὶ ἐπτὰ λόφων πρὸς νότον τοῦ Κερατίου. Ἐπὶ τοῦ ἀνατολικωτέρου τῶν λόφων τούτων εὑρηται πρῶτον τὸ Σεράγι, ὅπερ κατέχει τὴν θέσιν τῶν αὐτοκρατορικῶν ἀνακτόρων τοῦ παλαιοῦ Βυζαντίου, ἔνθα δὲν κατοικεῖ πλέον ὁ Σουλτάνος· εἴτα τὸ τελωνεῖον, τὸ χρηματιστήριον

καὶ ἡ περιφανῆς μετρόπολις τῆς Ἀγίας Σοφίας, ἐπὶ τῆς μετωπίδος τῆς ὁποίας ἡ ἡμισέληνος ἀντικατέστησε τὸν σταυρὸν πρὸ 450 περίπου ἔτῶν. Μεταξὺ τοῦ λόφου τούτου καὶ τοῦ δευτέρου κεῖνται τὰ μέγαρα τῆς Ὑψηλῆς Πύλης· κατόπιν, ἐντὸς τῶν κοιλυτήτων ἡ ἐπὶ τῶν σύναφῶν ὑψωμάτων, τὰ λοιπὰ πρωτεύοντα τζάμια, αἱ Ἀγοραὶ (Μέγα Παζάρ, Παζάρ τῆς Αἰγύπτου, Παζάρ τῶν Ὀπλων, Παζάρ τῶν Βιβλίων κτλ), τὰ Χάνια ἡ καραβανσεράγια, μεγάλα οἰκοδομήματα μετ' ἐσωτερικῆς πλήρους στοῶν αὐλῆς, ἐνθα εὑρηται τὰ ἐμπορικὰ καταστήματα, τὰ καταλύματα τῶν περιηγητῶν καὶ τῶν ξένων ἐμπόρων. Πέραν τοῦ ἕκτου ἐκτείνεται ἡ ἐβραϊκὴ συνοικία τοῦ Γαλατᾶ, χωριζόμενη τοῦ προαστείου Ἐγιούπ ὑπὸ τῶν περιβαλλόντων τὴν πόλιν τοιχῶν. Τέλος δὲ ἐπὶ τοῦ ἐβδόμου καὶ νοτιωτάτου πάντων λόφου εὑρηται τὸ ἐρειπωμένον κτίριον τῶν Ἐπτὰ Πύργων, ἡ πρώην Βαστίλη τῆς Κωνσταντινουπόλεως

Δευτέρα πόλις εἶναι ἡ γαλλικὴ ἡ εὐρωπαϊκὴ συνοικία, ἐκτισμένη πρὸς βορρᾶν τοῦ Κερατίου καὶ ἐνουμένη πρὸς τὴν Σταμποὺλ διὰ τριῶν γεφυρῶν, ὃν αἱ δύο διανοίγονται ἐν τῷ μέσῳ ἵνα ἀφίνωσι δίοδο ἐλευθέραν εἰς τὰ πλοῖα.